

Vleermuisonderzoek

Sneeuwbesstraat 26 en Keizersweg 2 te Wezep

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Vleermuisonderzoek

Sneeuwbesstraat 26 en Keizersweg 2 te Wezep

In het kader van Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Gemeente Oldebroek
Contactpersoon: dhr. G. Hooiveld
Raadhuisplein 1
8096 CP Oldebroek

Projectnummer en versie: 1621, versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 27-09-2018
Ligging projectgebied: Sneeuwbesstraat 26 en Keizersweg 2 te Wezep		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
E: info@natuurbankoverijssel.nl
T: 0543-451142 / 0614-435700

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Doel.....	3
2 Het plangebied.....	4
2.1 Situering.....	4
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	4
3 Voorgenomen activiteiten.....	5
3.1 Algemeen.....	5
4 Het onderzoek	5
4.1 Methode	5
4.2 Resultaten.....	6
4.3 Wettelijke consequentie.....	7
5 Samenvatting en conclusies	7

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Er zijn concrete plannen voor de sloop van een schoolgebouw en gymzaal op een perceel aan de Sneeuwbesstraat te Wezep. Om de wettelijke consequenties van de voorgenomen sloop in beeld te brengen is het plangebied op 29 augustus 2017 onderzocht op de aanwezigheid en mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen in de te slopen bebouwing niet uitgesloten kon worden. De waarneming van een baltsend mannetje gewone dwergvleermuis, welke rond door het plangebied vloog tijdens het veldbezoek, was zelfs een aanwijzing op de aanwezigheid van een paarverblijfplaats van deze soort in het plangebied of directe omgeving. In de gebouwen zijn tijdens de quiscan (en latere bezoeken) verschillende potentiële invliegopeningen waargenomen, waaronder open stootvoegen. Omdat de gebouwen beschikken over een (geïsoleerde) spouw, zijn de gebouwen mogelijk geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger. Gelet op de aard van de bebouwing, kan de verblijfplaats mogelijk benut worden als zomerverblijfplaats, winterverblijfplaats en kraamkolonie (alle soorten) en paarverblijfplaats (gewone- en ruige dwergvleermuis).

Voorliggend rapport vormt een addendum op het onderzoeksrapport 'Quickscan natuurwaardenonderzoek Keizersweg 2 Wezep' (rapportnummer 1212 van Natuurbank Overijssel).

1.2 Doel

Vleermuizen en hun verblijfplaatsen zijn strikt beschermd volgens de Wet natuurbescherming. Dieren mogen alleen verstoord worden en verblijfplaatsen mogen alleen beschadigd en vernield worden met een ontheffing. Om de wettelijke consequenties van de voorgenomen sloop van het schoolgebouw en de gymzaal volledig in beeld te brengen is in de zomer en nazomer van 2018 specifiek onderzoek in het plangebied uitgevoerd.

Onderzoeksvraag

Het onderzoek is uitgevoerd om antwoord te kunnen geven op onderstaande onderzoeksvraag:

Bezetten vleermuizen een verblijfplaats in de te slopen gebouwen in het plangebied?

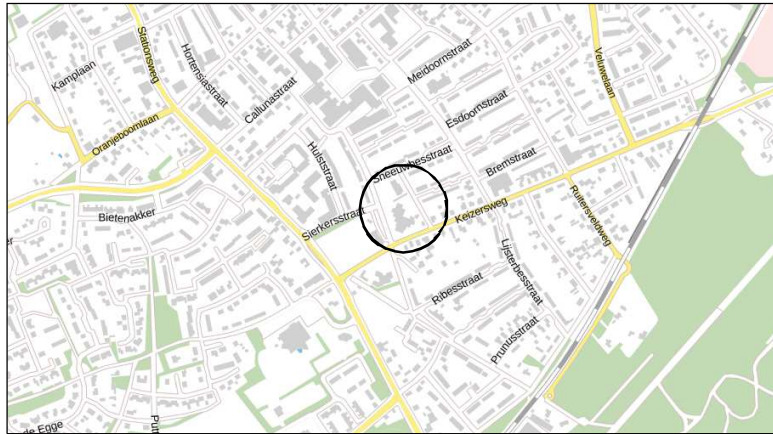
zo ja, welke soort of soorten bezetten dan een verblijfplaats, hoeveel dieren maken gebruik van de verblijfplaats(en) en welke functie¹ heeft de verblijfplaats voor de vleermuizen?

¹ Vleermuizen kunnen een verblijfplaats benutten als kraamkolonie, winterverblijfplaats, zomerverblijfplaats of paarverblijfplaats. Onderzoek op meerder momenten in het seizoen is nodig om inzicht te verkrijgen in deze verschillende functies.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd in de woonkern Wezep en bestaat uit een perceel gelegen tussen de Keizersweg, Cotoneasterstraat, Vuurdoornstraat en Sneeuwbesstraat. Op onderstaande afbeeldingen wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid met de cirkel.

Globale ligging van het plangebied. Deze wordt met de marker aangeduid (Ruimtelijke Plannen).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit bebouwing, erfverharding, gazon/speelweide en enkele opgaande bomen. In het plangebied staan een school en een sportzaal welke beide gebouwd zijn met bakstenen en gedekt zijn met bitumen dakleer. De beide gebouwen beschikken over een (holle) spouw en hebben langs delen van de buitengevel een brede dakplint (boeiboord). De gebouwen verkeren extern in een goede staat van onderhoud en waren tijdens het veldbezoek in gebruik. In het plangebied staan enkele jonge platanen. Het plangebied grenst aan alle zijden aan stedelijke bebouwing en openbare ruimte (wegen en trottoir). Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

Detailweergave en begrenzing van het plangebied (Bron luchtfoto: PDOK).

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het concrete voornemen bestaat om alle bebouwing in het plangebied te slopen en nieuwe bebouwing (gymzaal-school) op te richten. Een deel van het plangebied zal ingericht worden als speeltuin. De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Slopen bebouwing en verwijderen erfverharding
- Rooien bomen
- Bouwrijp maken bouwplaats
- Bouwen school, gymzaal en speeltuin

4 Het onderzoek

4.1 Methode

De gekozen onderzoeksmethode is afgestemd op het vleermuisprotocol 2017 en de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten.

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type:Pettersson D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden, is een opname gemaakt op een extern opname apparaat (type: Zoom H2n). Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaanwezigheid en gebiedsgebruik. De onderzoeker had tevens de beschikking over een warmtebeeldcamera (type Pulsar Helion xq28).

In totaal zijn acht verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht (1 in 2017 en 7 in 2018). De bezoeken in juni zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, het bezoek in augustus voor het vaststellen van een paarverblijf & winterverblijfplaats en het bezoek in september voor het in kaart brengen van mogelijk aanwezige paarverblijven. Het bezoek van 16 augustus is uitgevoerd rond middernacht om eventueel zwermende vleermuizen (= indicatie voor winterverblijfplaats) vast te kunnen stellen. De toegepaste onderzoeksmethode is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2017. In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

bezoekdatum	tijdstip	Doel	Weersomstandigheden
29-8-2017	19:00-21:45	paarverblijven	Half bewolkt, 19°C, droog, wind 1-2 Bft
4-6-2018	22:00- 0:00	Zomerverblijfplaats & kraamkolonie	Bewolkt, droog, 18°C, wind 1-2 Bft
3-7-2018	22:00-0:00	Zomerverblijfplaats & kraamkolonie	Onbewolkt, droog, 23°C, windstil
4-7-2018	3:15-5:15	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Onbewolkt, 13°C, droog, windstil
16-8-2018	23:50 – 1:20	Winterverblijfplaats gewone dwergvleermuis (zwermgedrag)	Bewolkt, 16°C, droog, windstil
3-9-2018	20:20-22:00	Paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis	Bewolkt, 17°C, droog, windstil
4-9-2018	0:00-2:00	Winterverblijfplaats gewone dwergvleermuis (zwermgedrag)	Bewolkt, 14°C, droog, windstil
19-9-2018	21:00 – 22:45	Paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis	Bewolkt, 17°C, droog, wind 1-2 Bft.

Bezoekschema vleermuisonderzoek in het plangebied.

Onderzoeker

Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreide. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring als veldbioloog. Eerst specifiek op het gebied van vogelstudie, later meer integraal met een tweede specialisatie op het gebied van grondgebonden kleine zoogdieren en vleermuizen. Hij onderzoekt jaarlijks 15-20 locaties op de functie als verblijfplaats voor vleermuizen, verspreid over Nederland, met een zwaartepunt in Gelderland en Overijssel. Hij is behalve beroepsmatig, ook hobbymatig betrokken bij vleermuisonderzoek. Zo is hij bestuurslid van de Vleermuiswerkgroep Gelderland en deelnemer aan het Natuurmeetnet Ecologische Monitoring, onderdeel Vleermuistranssectelling (NEM-VT). Ook geeft hij regelmatig vleermuisexcursies en workshops 'batdetector en geluidsherkenning' aan geïnteresseerden.

4.2 Resultaten

Tijdens alle bezoeken aan het plangebied zijn vleermuizen in en rond het plangebied waargenomen. Alle waarnemingen zijn toegevoegd aan de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Er zijn echter geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats in het plangebied bezetten.

Meermaals zijn over het plangebied vliegende rosse vleermuizen waargenomen, evenals laatvliegers. Deze vleermuizen kwamen van buiten het plangebied en vlogen over het plangebied zonder enige verbondenheid met het plangebied te tonen.

Tijdens alle bezoeken zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen, en een enkele keer een foeragerende laatvlieger, waargenomen boven en rond de begraafplaats ten zuidwesten van het plangebied. Hier zijn maximaal zes foeragerende gewone dwergvleermuizen tegelijkertijd waargenomen en twee laatvliegers. Meermaals zijn gewone dwergvleermuizen waargenomen vanuit de woonwijk ten noorden van de begraafplaats, via de Cotoneasterstraat, naar de begraafplaats vlogen om te foerageren.

Waarnemingen van vleermuizen in en rond het plangebied.

De tijdens het veldbezoek in 2017 waargenomen baltsende gewone dwergvleermuis, bezet een paarverblijf in één van de woningen aan de Sneeuwbesstraat, ten noorden van het onderzoeksgebied. Tijdens de avondbezoeken in september werd een baltsend mannetje waargenomen, welke nadrukkelijk interesse vertoonde in de topgevels van de woningen. Er is niet specifiek gezocht naar deze verblijfplaats. Dit mannetje vloog in 2018 ook wel over het plangebied, zoals rond de gymzaal.

Enkele malen is waargenomen dat een gewone dwergvleermuis rond de beplanting en bebouwing in het plangebied foerageerde. Dit was incidenteel en kortstondig. Het plangebied heeft geen functie van betekenis als foerageergebied voor vleermuizen.

Conclusie

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats in het plangebied bezetten. Wel wordt het plangebied incidenteel benut als foerageergebied door één of meerdere gewone dwergvleermuizen. Het onderzoek is volledig en conform het vleermuisprotocol 2017 uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden.

4.3 Wettelijke consequentie

Verblijfplaats

Vleermuizen bezetten geen verblijfplaats in het plangebied. Het slopen van de bebouwing leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

Foerageergebied

Het plangebied heeft een zeer beperkte betekenis als foerageergebied van vleermuizen. Deze beperkte betekenis wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet aangetast en leidt daarom niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

Vliegroute

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een vliegroute van vleermuizen. Het herontwikkelen van het plangebied leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

5 Samenvatting en conclusies

In de zomer van 2018 is onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het daarvoor geldende protocol (vleermuisprotocol 2017) en is volledig en onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die erop duiden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in het plangebied. Het plangebied wordt incidenteel benut als foerageergebied door een gewone dwergvleermuis. Deze functie wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet aangetast.

Het slopen van bebouwing leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Bijlage(n).

Gebruikte bronnen:

Literatuur:

- Atlas van de Nederlandse zoogdieren
- Vleermuizen; alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika

Internet

- <http://www.vleermuizenindestad.nl>
- <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>
- <https://waarneming.nl/>